

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.194/2021/19.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság székhelyén, a 2021. év december hó 14. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a törvényszék1 11.B.123/2020/32. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottal szemben kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 10 (tíz) évre súlyosítja.

Az első tárgyalási nap dátumát 2021. év március hó 2. napjára pontosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt1 vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 37.320,- (harminchétezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget Terhelt1 vádlott köteles az állam részére megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. április 20. napján kihirdetett 11.B.123/2020/32. számú ítéletében Terhelt¹ vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) és f) pontja szerint minősülő emberölés bűntettének kísérletében, ezért őt 18 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által őrizetben és letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítani rendelte.

[2] Elrendelte a törvényszék¹ 2017. szeptember 27. napján jogerős ügyszám² számú ítéletével kiszabott 2 év börtön fokozatú szabadságvesztés végrehajtását, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, továbbá kötelezte a vádlottat 727.790,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés súlyosítása végett élt fellebbezéssel, míg a vádlott és védője „elsősorban a tényállás téves megállapítása miatt, másodsorban felmentésért” jelentett be fellebbezést (32. számú törvényszéki tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal).

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.71/2021/9. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, ezzel szemben a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[5] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le az eljárást, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette és az általa megállapított tényállás is megalapozott, felülbírálatra alkalmas.

[6] Megítélése szerint a törvényszék indokolási kötelezettségének megfelelő terjedelemben eleget tett, indokolása nem ütközik a logika szabályába. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott elkövetéskori tudattartalmára és azon keresztül eventuais szándékára, valamint bűnösségére, ezért a vádlott és védőjének felmentésre irányuló fellebbezése a felülmérlegelés tilalma miatt nem vezethet eredményre.

[7] A fellebbviteli főügyészség szerint a törvényszék helyesen minősítette a vád tárgyává tett cselekményt, majd a büntetéskiszabás során értékelhető körülményeket is helyesen vette számba.

[8] A vádhatóság érvelése szerint azonban tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottat határozott idejű szabadságvesztéssel sújtotta, mivel meglátása szerint az antiszociális személyiség szerkezetű, agresszív hajlamú vádlott esetében a büntetési célok kizárólag az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásával és a mellékbüntetés törvényi maximumban való megállapításával érhetők el.

[9] Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét akként változtassa meg, hogy a vádlottal szemben kiszabott büntetést életfogytig tartó fegyház fokozatú szabadságvesztésre súlyosítsa, melyhez kapcsolódóan rendelkezzen a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A közügyektől eltiltás tartamát emelje meg, az első tárgyalási dátum időpontját pontosítsa, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. Végezetül indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetése óta letartóztatásban töltött időtartamot is számítsa be.

[10] Terhelt1 vádlott fellebbezése írásban előterjesztett indokolásában elnézést kért azért, hogy az elsőfokú bíróság előtt tagadta a bűncselekmény elkövetését. A vád tárgyává tett cselekménnyel kapcsolatban kifejtette, hogy a vádbeli napon ittas állapotban meggyújtotta a szemetet, majd a tűz áterjedt a lakókocsra. Kérte figyelembe venni, hogy az elhunytat megpróbálta kihozni az égő lakókocsból, továbbá a tűzoltókat is hívta telefonon. Hangsúlyozta, hogy megbánta tettét, nem akarta, hogy bárki meghaljon, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az inkriminált cselekményt gondatlanságból elkövetett emberölésnek minősítse. Kifogásolta továbbá az ügyben elkészült elmeorvosszakértői véleményben foglaltakat, mert álláspontja szerint a róla leírtak nem fedik a valóságot.

[11] A Be. 584. § (6) bekezdésében foglalt kötelező rendelkezés ellenére a nyilvános ülést megelőzően sem a korábban eljáró és fellebbezéssel élt védő, sem a másodfokú eljárás alatt kirendelt új védő nem indokolta írásban a bejelentett fellebbezést.

[12] A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen az átiratban foglaltakat fenntartotta. Az alkalmazandó büntetés vonatkozásában kiemelte a vádlott büntetett előéletét és kifejtette, hogy a jelen ügy azt támasztja alá, hogy a vele szemben alkalmazott egyéni prevenció nem vezetett eredményre. Megítélése szerint a vádlott – szakértők által megállapítottan is – oly mértékben antiszociális, nevelhetetlen és erkölcsi fékektől mentes ösztönlény, akit meg kell védeni a társadalomtól, ezért életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltetés szükséges, mert az felel meg a generális prevenciónak is. A vádhatóság képviselője fenntartotta és megismételte az átiratban foglalt indítványokat.

[13] A védő a nyilvános ülésen szóban előadott és írásban is becsatolt perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján részben megalapozatlannak minősítette, mivel álláspontja szerint a törvényszék nem vonta valamennyi bizonyítékot a mérlegelési körébe, továbbá a rendelkezésre álló tényekből helytelen következtetést vont le.

[14] Előadta, hogy védenca a nyomozati szakban nem vitatta a tűz szándékos meggyújtását, azonban szándéka kizárólag a bosszantásra és nem az ölésre terjedt ki. A védő szerint a vádlottnak még eshetőlegesen sem állt szándékában a sértettek halálának okozása, azt a tudata át sem fogta, hogy cselekménye következtében ez az eredmény is bekövetkezhet. Ez utóbbi megállapítását szakértő4 szakértői véleménye is alátámasztotta, aki szerint a háztartási szemét meggyújtásának helyszíne rosszul megválasztott volt, mivel a vádlott nem számolt a tűz ilyen mértékű terjedésével és a lakókocsra történő áttérjedésével.

[15] A védelem a Btk. 160. § (4) bekezdésében és a 3/2013. Büntető jogegységi határozat I/B)/7. pontjában foglaltakat idézve annak a meggyőződésének adott hangot, hogy Terhelt1 vádlott legfeljebb gondatlanságból elkövetett emberölés büntettéért vonható felelősségre, mivel a tudatában nem merült fel sértett1 sértett halálának lehetősége.

[16] Mindezek alapján a védő indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetés alapján változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét és Terhelt1 vádlott bűnösségét a Btk. 160. § (4) bekezdésébe ütköző gondatlanságból elkövetett emberölés büntetében állapítsa meg, majd ennek megfelelően mérsékelje büntetését. A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményként kérte figyelembe venni, hogy a vádlott tevékenyen közreműködött a sértett mentésében, a tűz oltásában és a tűzoltók értesítésében.

[17] Terhelt1 vádlott a nyilvános ülésen az utolsó szó jogán megbánásának adott hangot és csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Hangsúlyozta, hogy nem állt szándékában mást megölni.

[18] Az ellentétes irányú fellebbezések közül az ügyészség fellebbezése a mellékbüntetés tartamának megemelésére irányuló részében alapos.

[19] A Fővárosi Ítéltábla a perorvoslatok alapján eljárva a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta.

[20] Az ítéltábla külön is kihangsúlyozza, hogy a törvényszék nagyfokú figyelmet fordított a bizonyítás törvényességének, így különösen annak a kérdésnek, hogy a vádlott különböző vallomásait a büntetőeljárási jogainak sérelmével, vagy anélkül fogantatosították-e. Vizsgálata során az iratanyaggal összhangban rögzítette az ítélete 6. és 7. oldalán feltüntetett tényeket, majd törvényesen jutott arra a következtetésre, hogy az általa helyesen megjelölt, védő távollétében lefolytatott eljárási cselekményekből származó adatok nem értékelhetők

bizonyítékként, amely megállapítása törvényi alapjaként szükséges utalni a Be. 167. § (5) bekezdésére.

[21] Az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, a vádlottat és tanút sértetett a tárgyaláson kihallgatta, továbbá Terheltnek a nyomozati szakban tanúként és gyanúsítottként tett vallomásait, valamint nevezett sértett nyomozati tanúvallomását, az ítéletben részletezett egyéb tanúk nyomozás során tett vallomását, az igazságügyi szakértői véleményeket és a releváns okirati bizonyítékokat ismertetéssel, illetve felolvasással a bizonyítás anyagává tette.

[22] Az elsőfokú bíróság a vád tárgyát képező valamennyi lényeges tényre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben felvette a bizonyítást, majd a tényállás-megállapítási kötelezettségének is eleget tett.

[23] A védő megkérdőjelezte az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyességét, amelynek konkrét okait a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjaiban jelölte meg, amely törvényhelyek az iratellenesség és a tényből-tényre következtetés hibáját foglalják magukban.

[24] Az iratellenesség nem állapítható meg, mivel a törvényszék a tényállás megállapításakor a tartalmukkal egyezően vette figyelembe azokat az iratokat, amelyek a büntetőügy érdemi megítélése szempontjából jelentőséggel bíró valamely tény fennállását vagy fenn nem állását perdöntő módon igazoló bizonyítékot tartalmaznak. A tényből-tényre következtetés hibája sem valósult meg, mert az általa megállapított tényekből kizárólag az ítéletében megállapított tényállás következik.

[25] A beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, azokat teljeskörűen megvizsgálta, továbbá a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően mindenre kiterjedően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, illetve milyen okból vetett el, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről ítélete 16-18. oldalán a büntetőügy fő- és részletkérdései vonatkozásában is számot adott, indokolási kötelezettségét a történeti tényállás egészére vonatkozólag teljesítette.

[26] Az elsőfokú bíróság – a védő hivatkozásával ellentétben – a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett és a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték kereteit meghaladó következtetéseket sem vont le, mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára minden elemében meggyőző volt.

[27] Az elsőfokú bíróság tehát helyes tényállást állapított meg, azt a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az ügyiratok tartalma alapján kizárólag a személyi rész vonatkozásában kell kiegészíteni azzal, hogy Terheltt további egy alkalommal elítélték, a Monori Járásbíróság a 2021. január 21. napján meghozott 10.BPK.640/2020/3. számú határozatával a 2019. szeptember 11. napján elkövetett ittas járművezetés vétsége miatt 300.000,- forint pénzbüntetésre és 1 év 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetést időközben átváltoztatták 300 nap szabadságvesztésre.

[28] Az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[29] A megalapozott tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést Terheltt vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

[30] A törvényszék helytállóan állapította meg a vádlott eshetőleges szándékát is, amelynek törvényhelyeként az ítéltábla feltünteti a Btk. 7. § II. fordulátát.

[31] A vádlott gondatlan elkövetéssel kapcsolatos vádlotti és védői érvelés miatt az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[32] A Kúria a 2001. évi 255. számú eseti döntésében kifejtette, hogy a szándékosság értelmi oldalának tartalma az, ha az elkövető felismeri a törvényi tényállás összes tárgyi elemét. Ez azt jelenti, hogy az elkövetőnek az elkövetői magatartás kifejtése során az objektív törvényi tényállási elemeknek megfelelő tényeket – és nem azok törvényi fogalmát – kell ismernie. A büntetőjogi felelősség tárgyi alapja az elkövetői magatartás és az eredmény közötti oksági kapcsolat megléte. Az okozati kapcsolat akkor áll fenn a tényállásszerű ölési magatartás és a halálos eredmény között, ha az adott magatartás indította el vagy mozdította elő azt az okfolyamatot, ami a halál bekövetkezéséhez vezetett.

[33] A hivatkozott határozatában a Kúria arra is rámutatott, hogy a bírói gyakorlat szerint az ölési szándék akkor áll fenn, ha az elkövető tudata mindazon ténykörülményeket átfogja, amelyek az emberölés törvényi tényállásának a tárgyát és tárgyi oldal elemeit alkotják, ezért nem tudatos gondatlanságot, hanem eshetőleges szándékot kell megállapítani, amikor a halál elmaradását illetően az elkövető legfeljebb a véletlenben bizakodhatott. Aki ugyanis az eredmény elmaradását a véletlenre bízta, az ténylegesen belenyugszik az eredmény bekövetkezésébe.

[34] Jelen esetben a vádlott szándékosan gyújtott tüzet az ittas állapotban alvó sértettek lakókocsija mellett. Tisztában volt azzal a ténnyel, hogy a lakókocsi nyitott ablakát kívülről egy földre lelógó gyúlékony anyag – pléd – takarja, így a cselekmény konkrét körülményeiből adódóan belenyugodott a tűz gyors elterjedésébe és a bekövetkezett eredménybe, azaz a sértettek esetleges halálába, akik közül sértettl esetében a tűz miatt elszenvedett sérülések és a halál között közvetlen ok-okozati összefüggés volt megállapítható.

[35] Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem fogadta el a gondatlan elkövetésre hivatkozást.

[36] Az emberölés különös kegyetlenséggel és több ember sérelmére elkövetettként minősítése megfelel az állandó ítélkezési gyakorlatnak, valamint a 3/2013. Büntető jogegységi határozat II/4. és II/6. pontjában foglaltaknak.

[37] A több ember sérelmére elkövetett emberölés büntettének befejezettségéhez legalább két ember halálának a bekövetkezése szükséges, így egy sértett halála és egy további kísérleti szakban rekedt ölési cselekmény esetén a bűncselekmény kísérlete valósul meg, ezért az elsőfokú bíróság akkor is törvényesen járt el, amikor az emberölés büntettének kísérletét állapította meg.

[38] Az irányadó tényállásban rögzített körülmények, így különösen az elsőfokú ítélet [24] bekezdésében foglaltak ugyan felvethetik az önkéntes eredményelhárítás megállapíthatóságát, azonban e büntethetőségi akadály feltétele, hogy az elkövető még be tudjon avatkozni abba az okfolyamatba, amely egyébként előidézné az eredményt, tehát legyen módja az eredmény elhárítására. Jelen esetben az önkéntes eredményelhárítás fogalmilag kizárt, mert sértettl sértett halála bekövetkezett. A fentebb hivatkozottak szerint a vádlott terhére az emberölés büntettének kísérletét kellett ugyan megállapítani, azonban jelen esetben sértettl sértett vonatkozásában az eredmény nem maradt el, ezért az önkéntes eredményelhárítás fel sem merülhetett.

[39] A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság szinte hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket, azonban az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte a másodfokú eljárásban tanúsított megbánó magatartását, valamint az eredmény elhárítására irányuló tevékenységét (56. BK vélemény II/11. pont).

[40] A törvényszék a súlyosító és enyhítő körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor a vádlottat határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélte. Az eset összes körülményére tekintettel a másodfokú bíróság az ügyészség által indítványozott súlyosítást nem tartotta indokoltnak, ugyanakkor a vádlott büntetett előélete és a vádhatóság által is

hivatkozott személyiségszerkezete miatt a 18 év szabadságvesztés tartamának mérséklésére sem látott lehetőséget.

[41] A szabadságvesztés büntetés törvényhelyeként a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írtakon túl még feltünteti a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontját is

[42] A szabadságvesztés büntetés fegyház fokozata és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása törvényes, azonban az előbbi esetében az ítéltábla utal a Btk. 35. § (1) bekezdésének III. fordulatra is.

[43] A közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása indokolt, amelynek 8 évben történt meghatározásával az ítéltábla már nem értett egyet, ezért az ügyészi indítványnak helyt adva a mellékbüntetés tartamát a szabadságvesztéshez igazodva 10 évre emelte fel, amelynek eredményeként az elsőfokú ítélet rendelkező része és indokolása összhangba került, mivel a törvényszéki ítélet [186] bekezdése a közügyektől eltiltás tartamának indokolása körében a törvényi maximumra hivatkozott.

[44] A másodfokú bíróság a mellékbüntetés törvényhelyeként a Btk. 33. § (2) bekezdését is feltünteti.

[45] Az elsőfokú bíróság a megfelelő törvényhelyre hivatkozással törvényesen rendelte el a vádlottal szemben korábban kiszabott, azonban végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtását.

[46] A jogi indokolás kizárólag annyiban szorul kijavításra, hogy a másodfokú bíróság mellőzi az elsőfokú ítélet [183] bekezdésének utolsó két sorából a „sem Terheltl I.r. vádlott, sem más” mondatrészt, amely nyilvánvaló adminisztrációs hiba miatt szerepelt az írásba foglalt ügydöntő határozatban.

[47] A fellebbviteli főügyészséghez hasonlóan az ítéltábla is észlelte, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részében elírás miatt tévesen került feltüntetésre a törvényszéki tárgyalás első határnapjában a hónap, ezért azt a 20. sorszámú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv alapján a rendelkező részben írtak szerint pontosította.

[48] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

[49] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a törvényszék1 ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[50] A másodfokú bíróság a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította.

[51] A másodfokú eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében a Be. 574. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2021. év december hó 14. napján

Dr. Rédei Géza

Dr. Patassy Bence

Dr. Belovai Henriette

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A törvényszék1 11.B.123/2020/32. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.194/2021/19. számú ítéletében írt változtatásokkal 2021. év december hó 14. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. év december hó 14. napján

Dr. Rédei Géza

a tanács elnöke